

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

BLUE ECONOMY

Baltic Sea2Land

Latvijas piekrastes ainavu kartēšanas un novērtēšanas rezultāti

Dr K Veidemane, Dr A. Ruskule, A. Reķe, Baltijas Vides Forums

26.11.2024 Kuldīga

Saturs

- Novērtējuma metodika
- Galvenie novērtējuma rezultāti
- Galvenās atziņas par pieejamību un infrastruktūru

Metodika

Pieeja:

- Replicēta Land-Sea-Act projektā izmantotā metode, kas balstās uz Lielbritānijā izstrādāto ainavu īpašību novērtēšanas pieeju (Swanwick, 2002) un Latvijas valsts pētījuma programmas ainavas pētījuma ainavu raksturošanas pieeju
- Novērtējums tiek veikts **ainavu telpu līmenī** – pēc biofizikāliem un sociāliem apstākļiem izdalītas strukturāli un funkcionāli relatīvi viendabīgas telpiskas vienības

Galvenie soļi:

- Ainavu telpu izdalīšana izmantojot pieejamos telpiskos datus
- Ainavu novērtējuma indikatoru atlase un pielāgošana nacionālajam līmenim
- Lauka darbi: ainavu telpu robežu precizēšana, fotofiksācija un vizuāli vērtējamo rādītāju novērtēšana izvēlētos punktos, izmantojot ArcGIS Survey 123 aplikāciju
- Kamerālie darbi: lauka darbu novērtējumu kalibrēšana, punktu novērtējuma pārrēķināšana ainavu telpu līmenī un pārējo rādītāju novērtēšana, izmantojot ģeotelpisko informāciju
- Rezultātu vizualizācija kartēs

Metodika – ainavu telpu izdalīšana gar Latvijas piekrasti

Iekšzemes daļa (5 km no krasta līnijas):

Ainavu telpas izdalītas balstoties uz:

- *ainavu tipoloģiju*
- *reljefa formām un*
- *zemes lietojuma veidu*

**Kopā LV 106 ainavu telpas
Kurzemes PR 60**

Pludmales daļa (jūras ūdenim pieguļošā teritorija):

Ainavu telpas izdalītas balstoties uz:

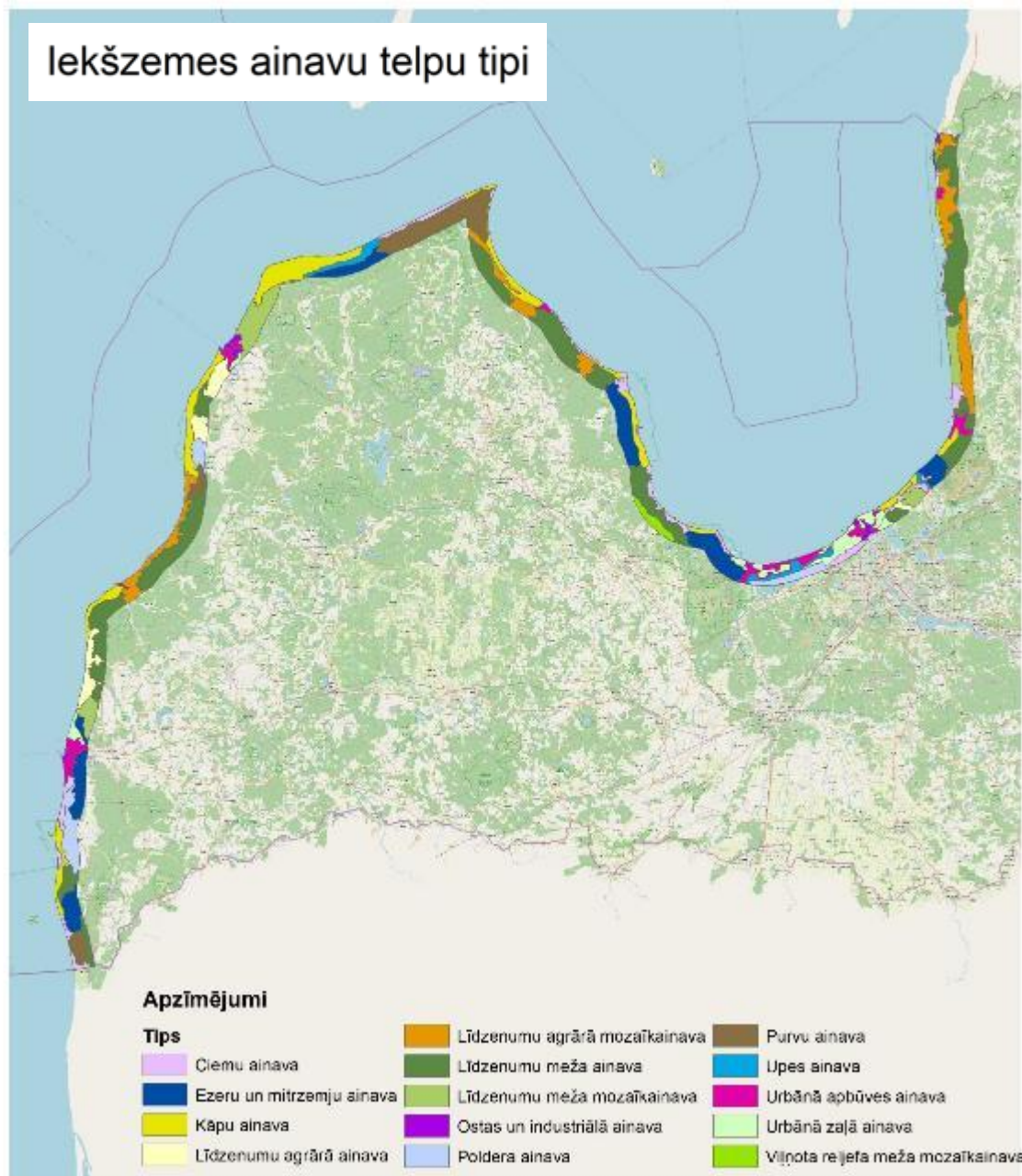
- *krasta līnijas raksturu,*
- *ģeoloģiju, nogulumu sastāvu*
- *apaugumu un*
- *antropogēno slodzi*

**Kopā LV 72 ainavu telpas
Kurzemes PR 46**

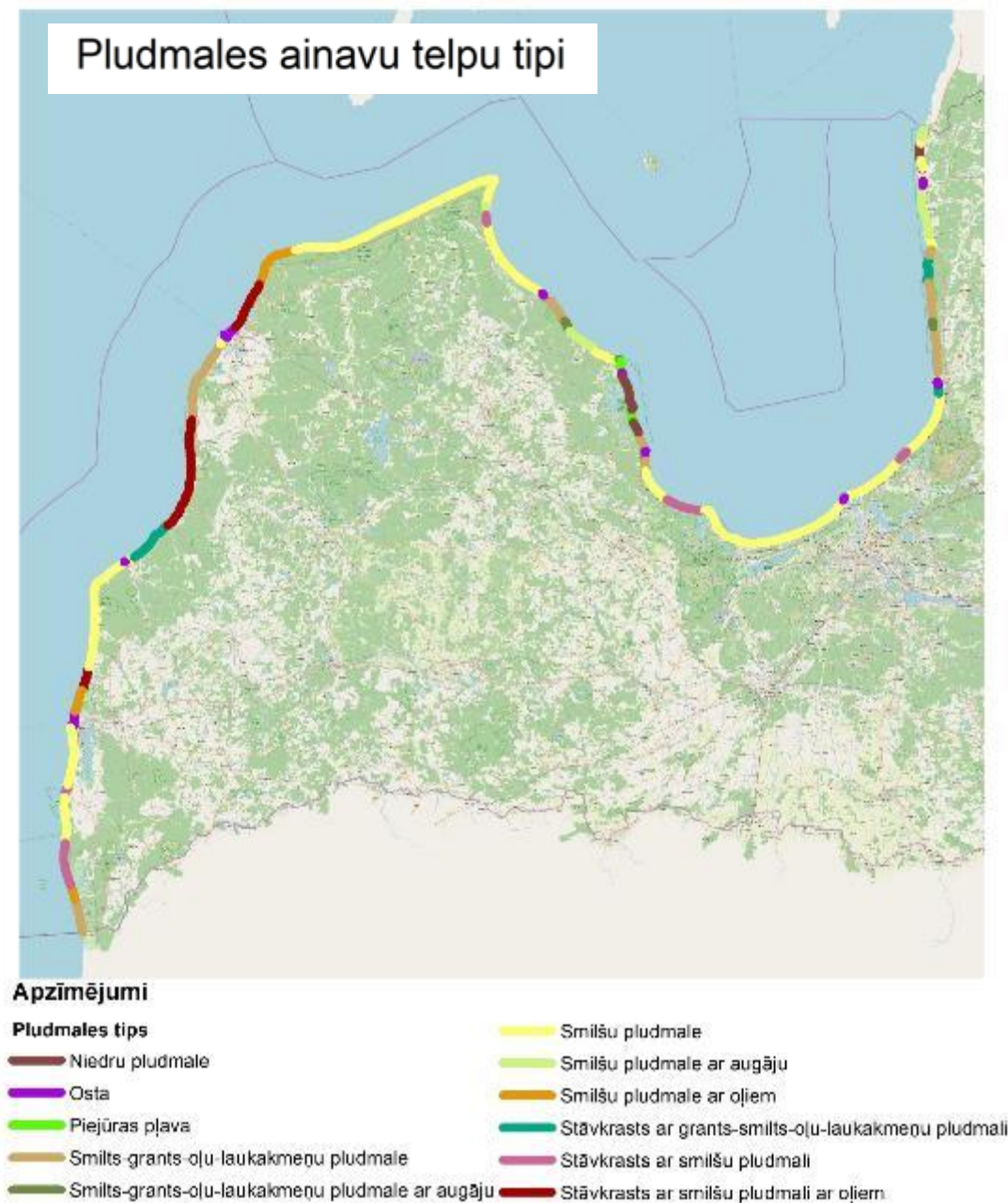

Metodika – ainavu telpu izdalīšana

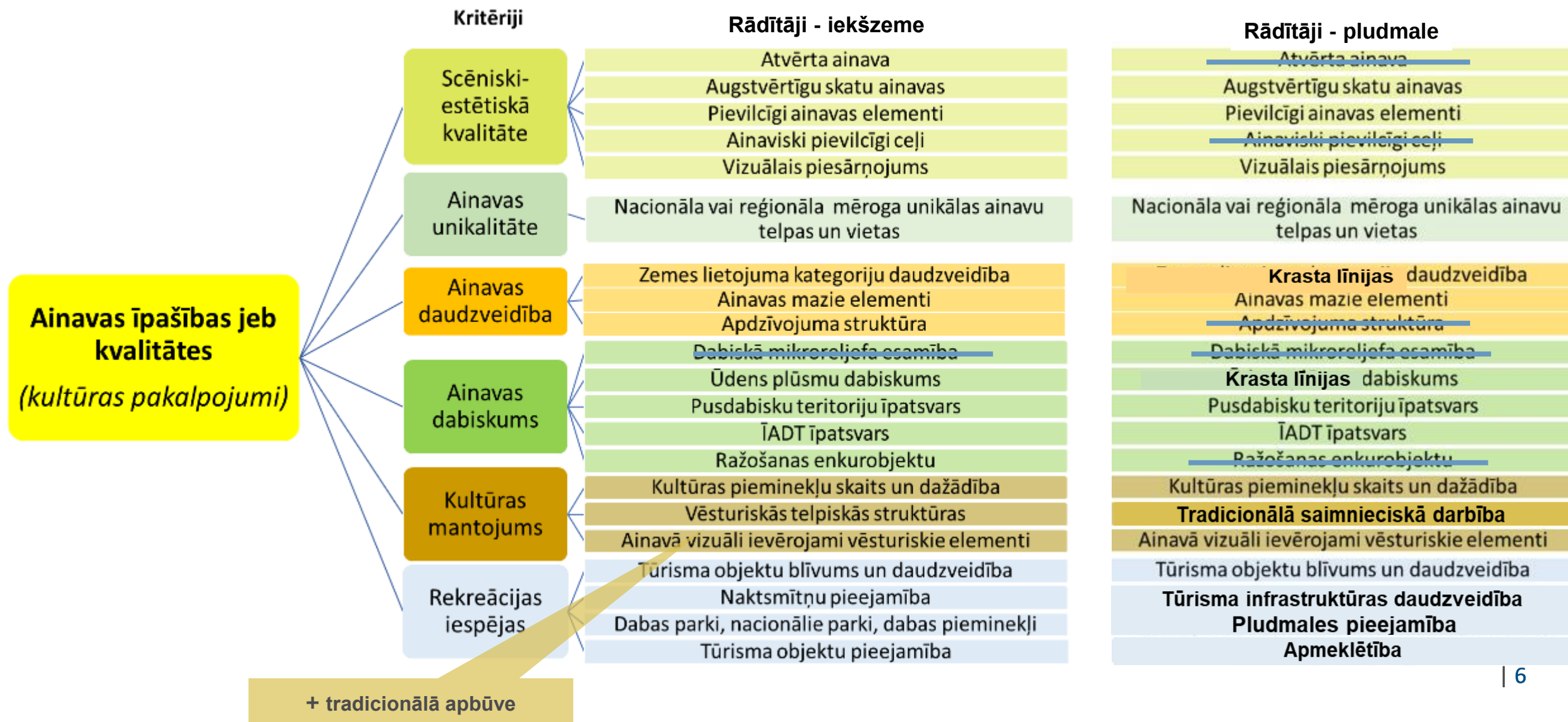
Iekšzemes ainavu telpu tipi

Pludmales ainavu telpu tipi

Metodika – Indikatori

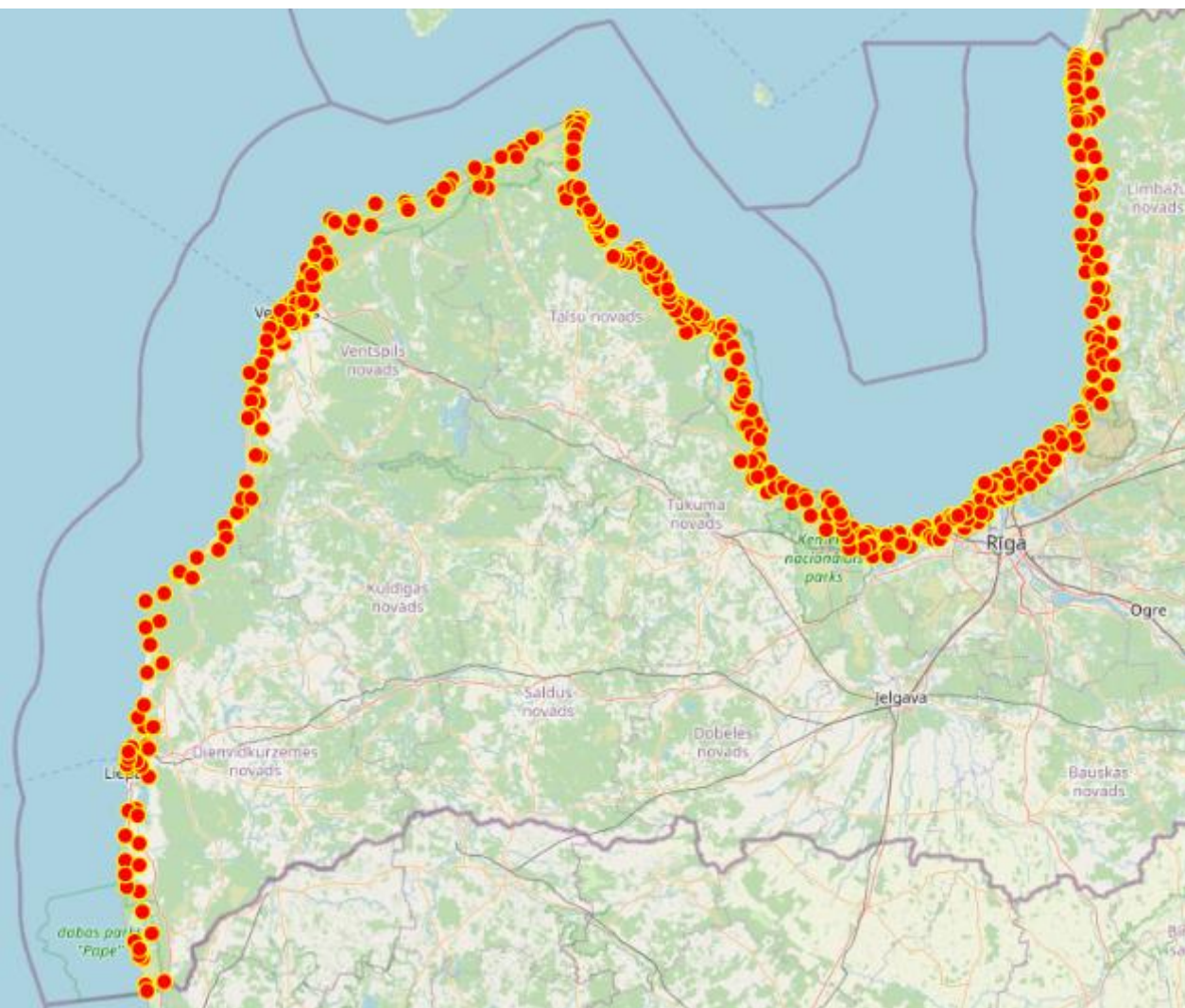

Lauka darbi

Lauka darbi – novērtētie punkti

Iekšzemē: 453

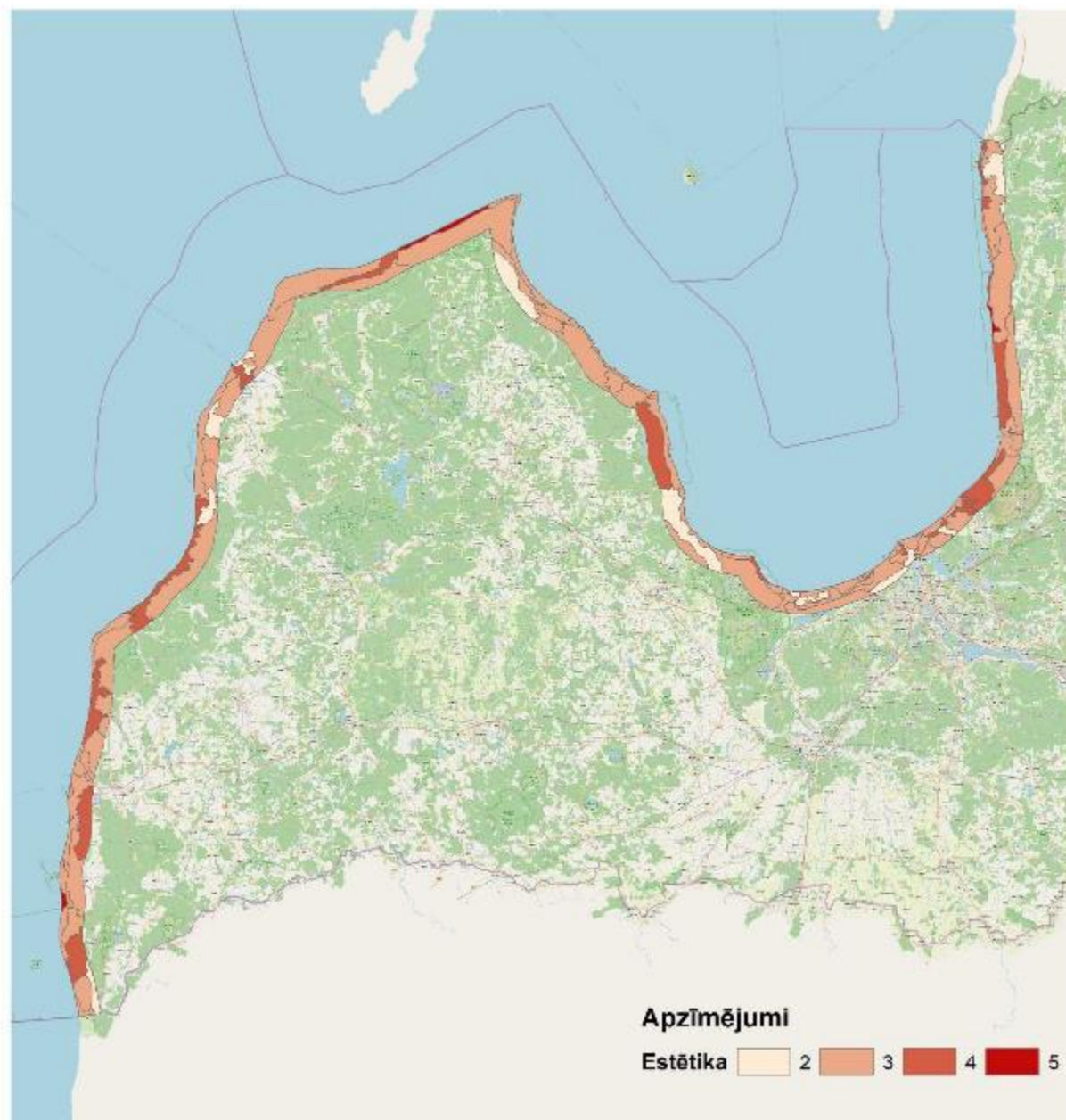

Pludmalē: 206

Rezultāti

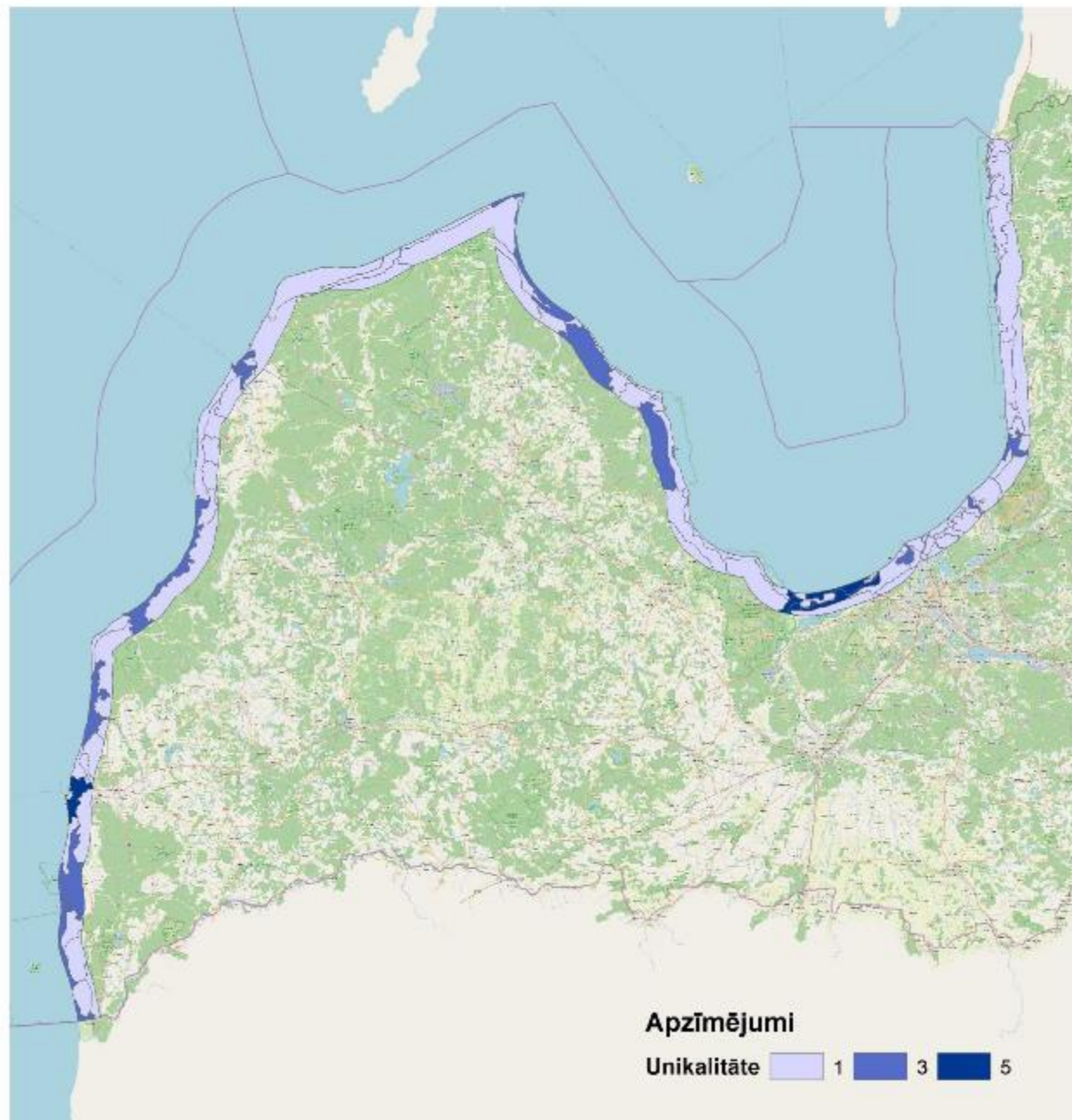
Estētikas novērtējums iekšzemes ainavu telpās

Estētikas novērtējums pludmales ainavu telpās

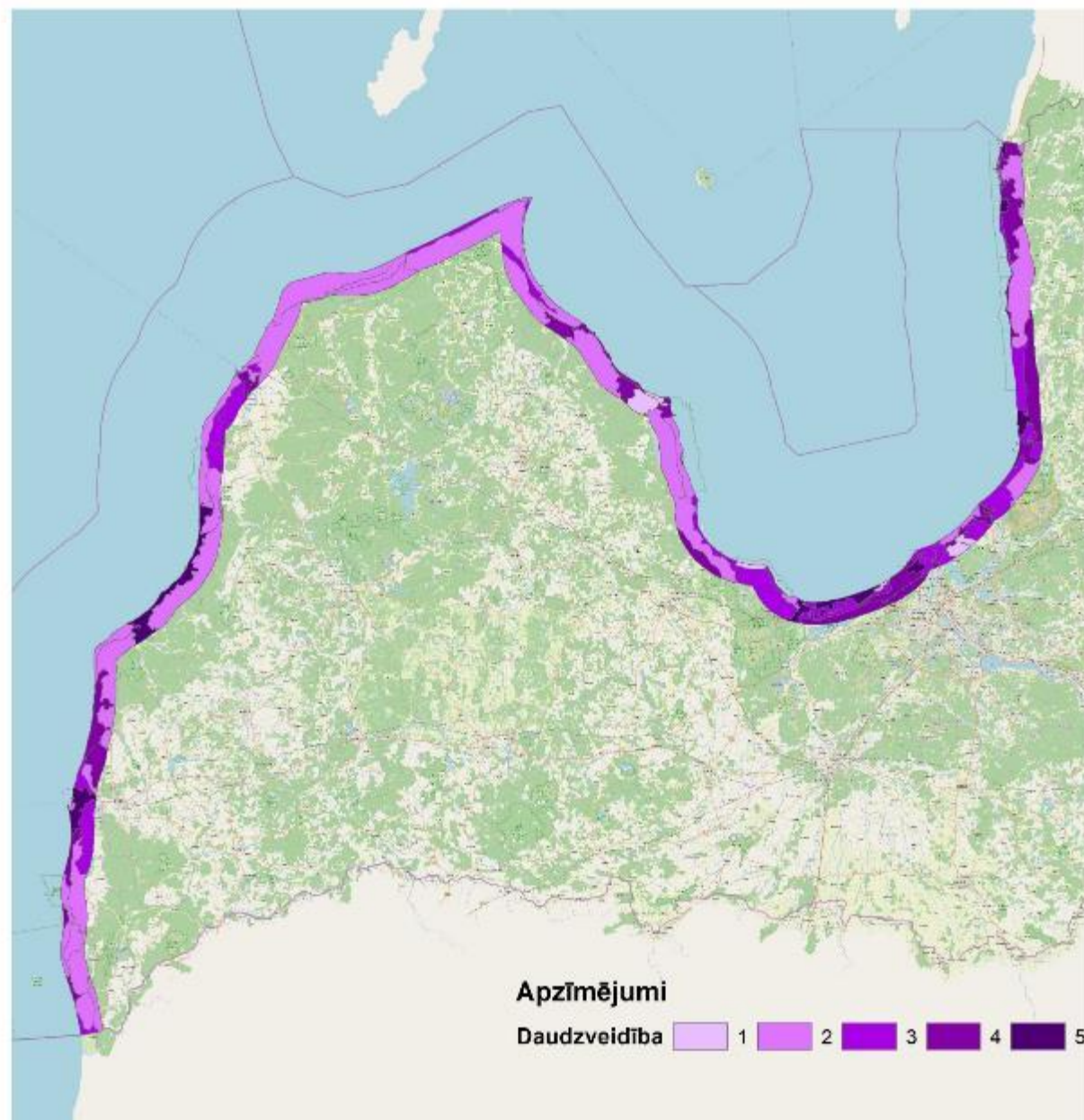
Unikalitātes novērtējums iekšzemes ainavu telpās

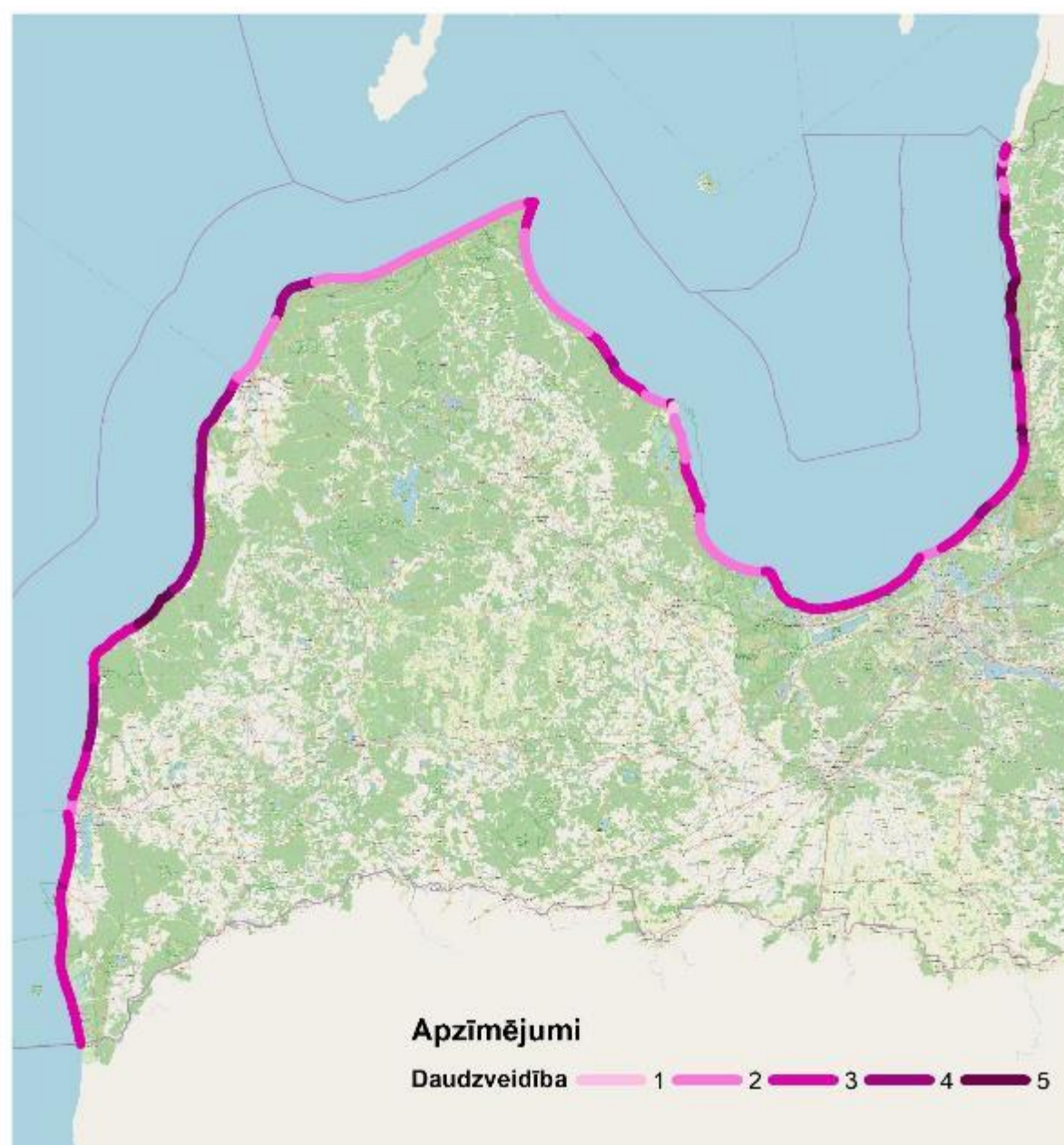
Unikalitātes novērtējums pludmales ainavu telpās

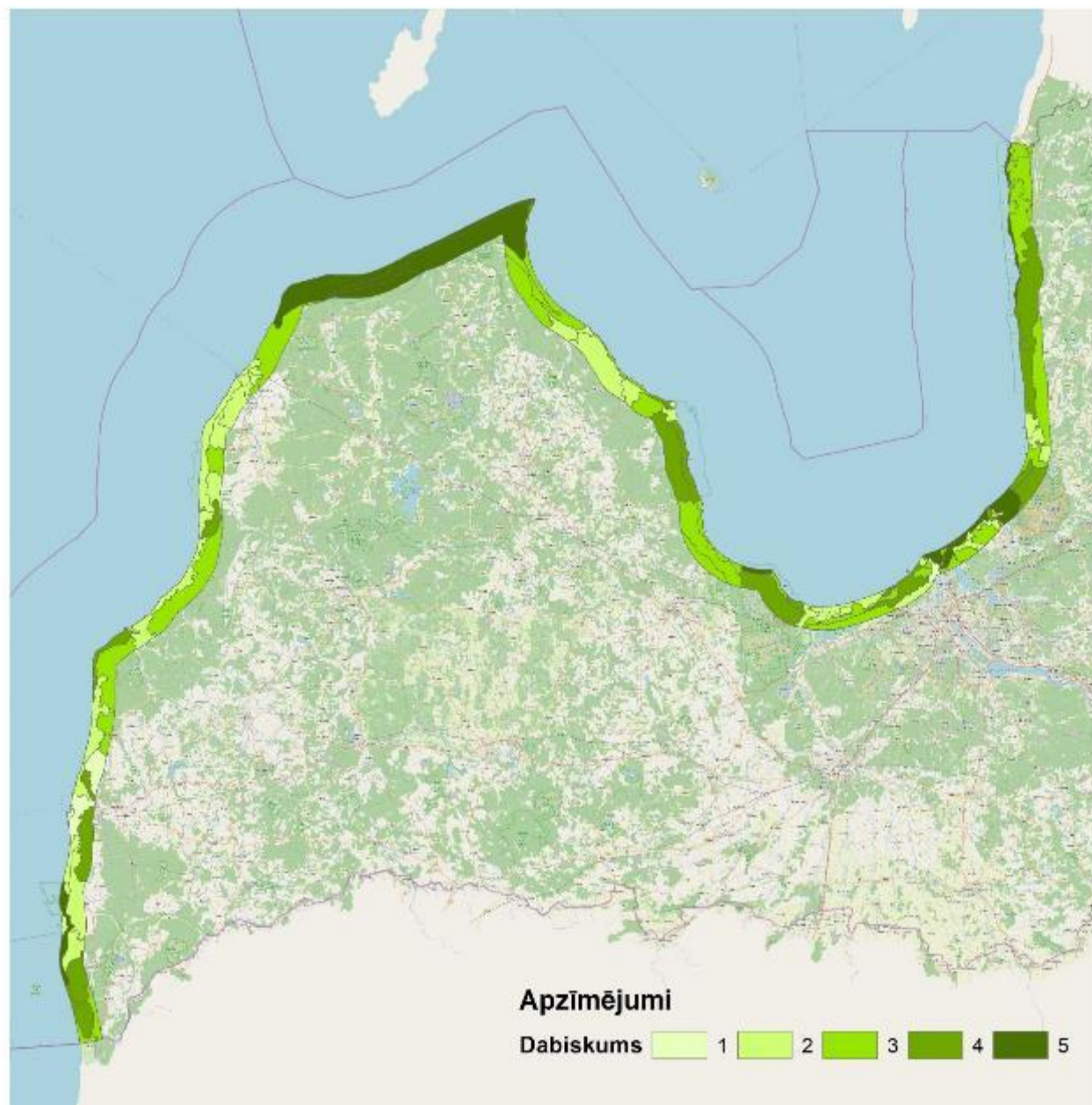
Daudzveidības novērtējums iekšzemes ainavu telpās

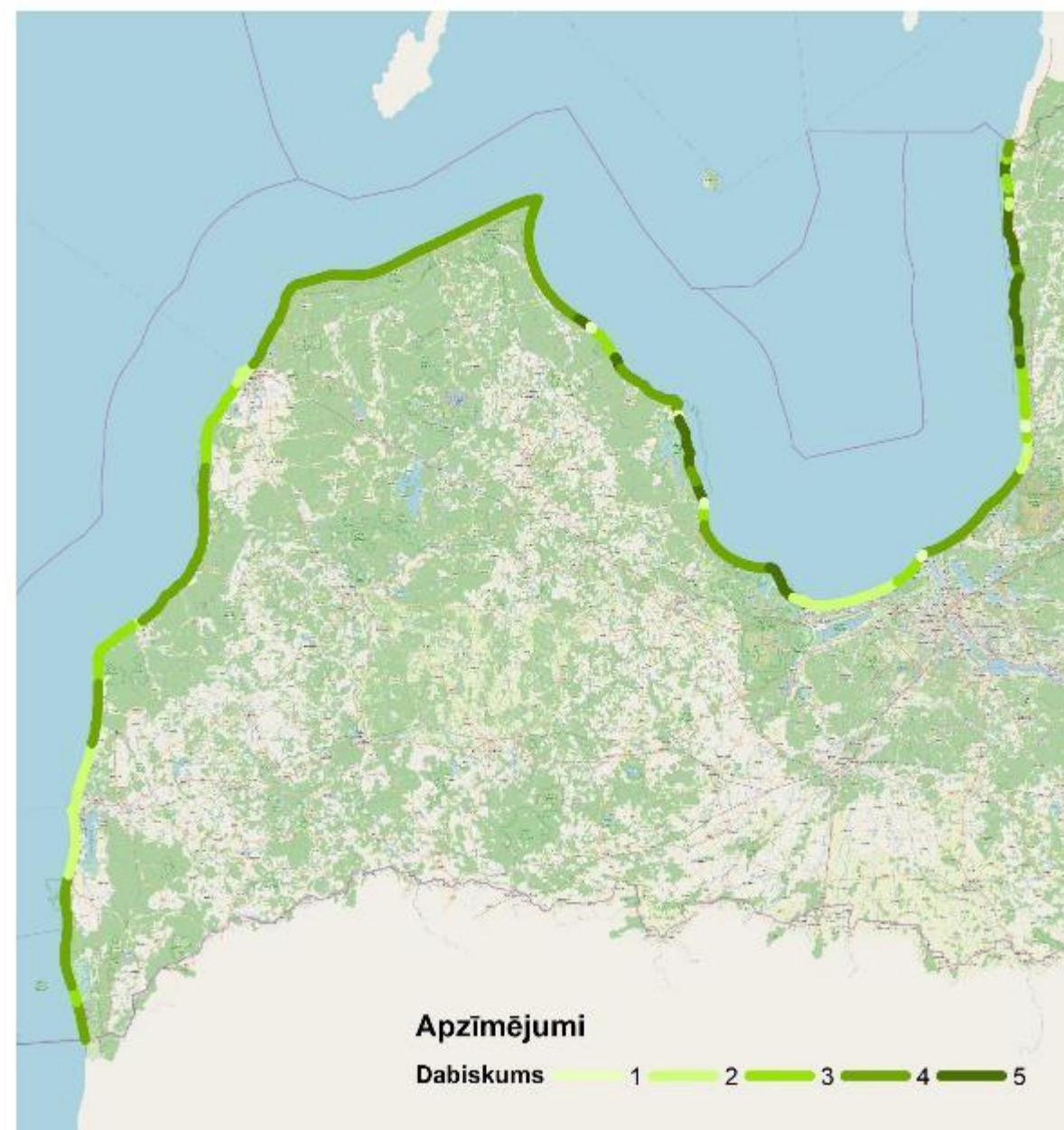
Daudzveidības novērtējums pludmales ainavu telpās

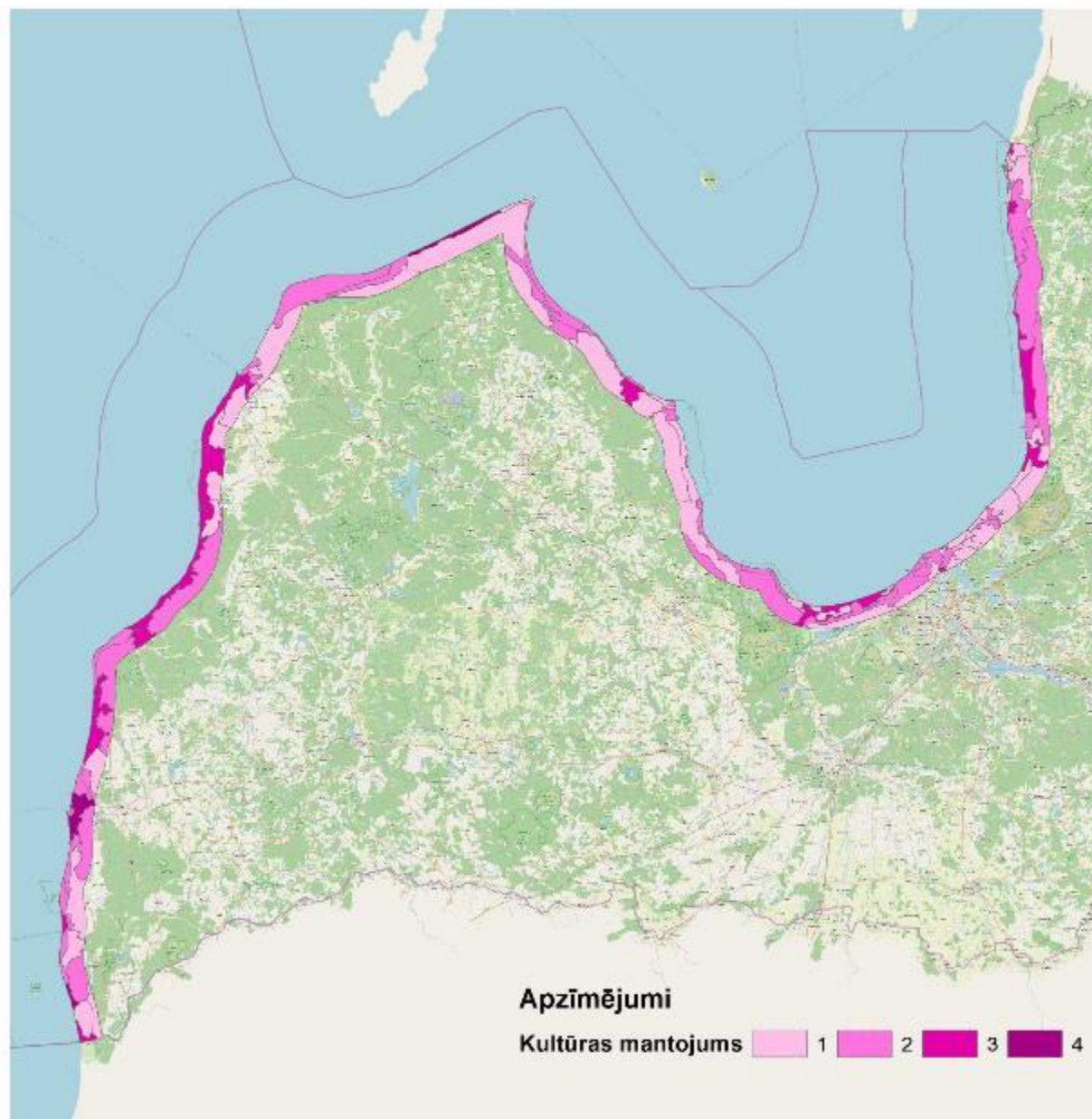
Dabiskuma novērtējums iekšzemes ainavu telpās

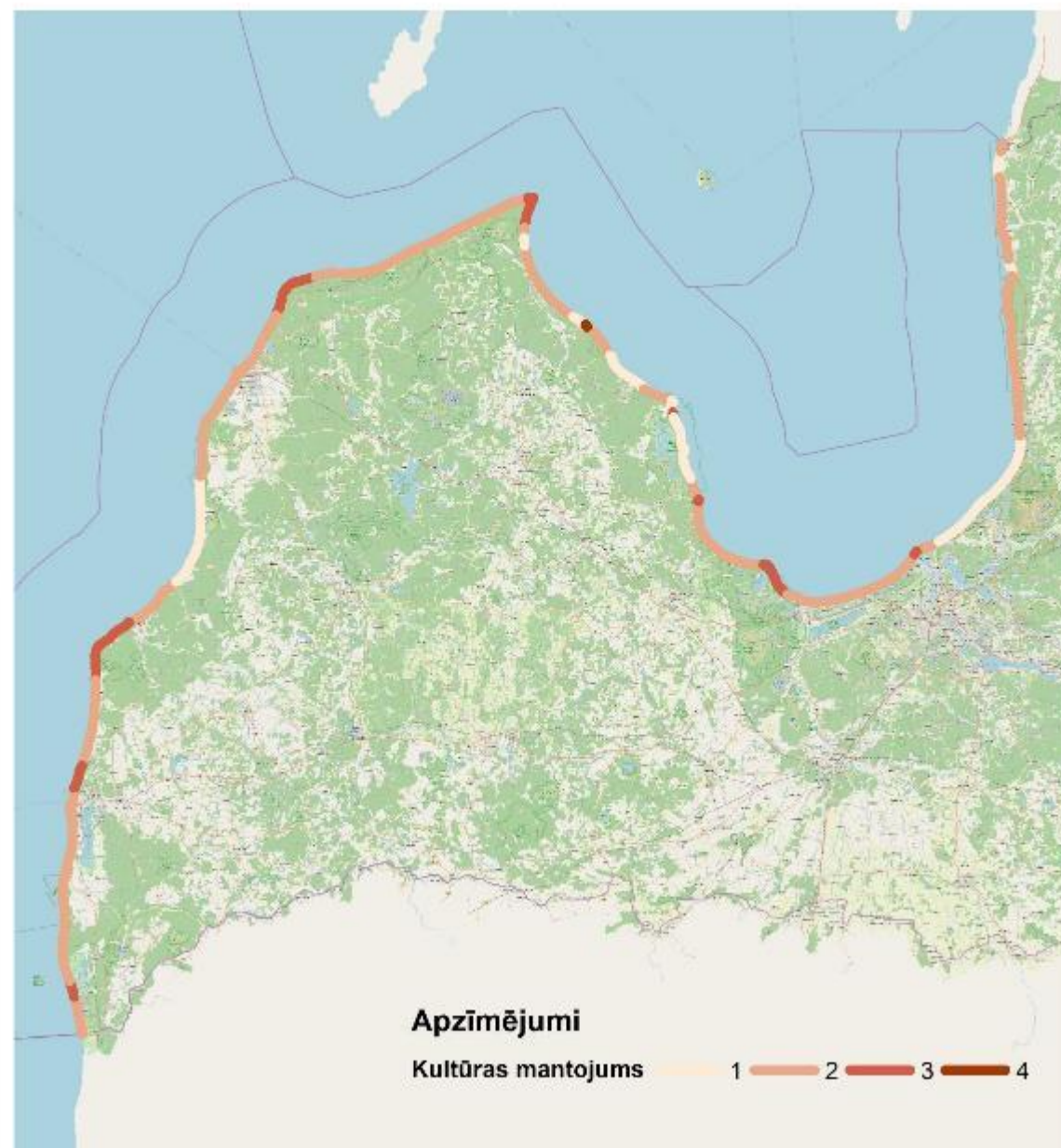
Dabiskuma novērtējums pludmales ainavu telpās

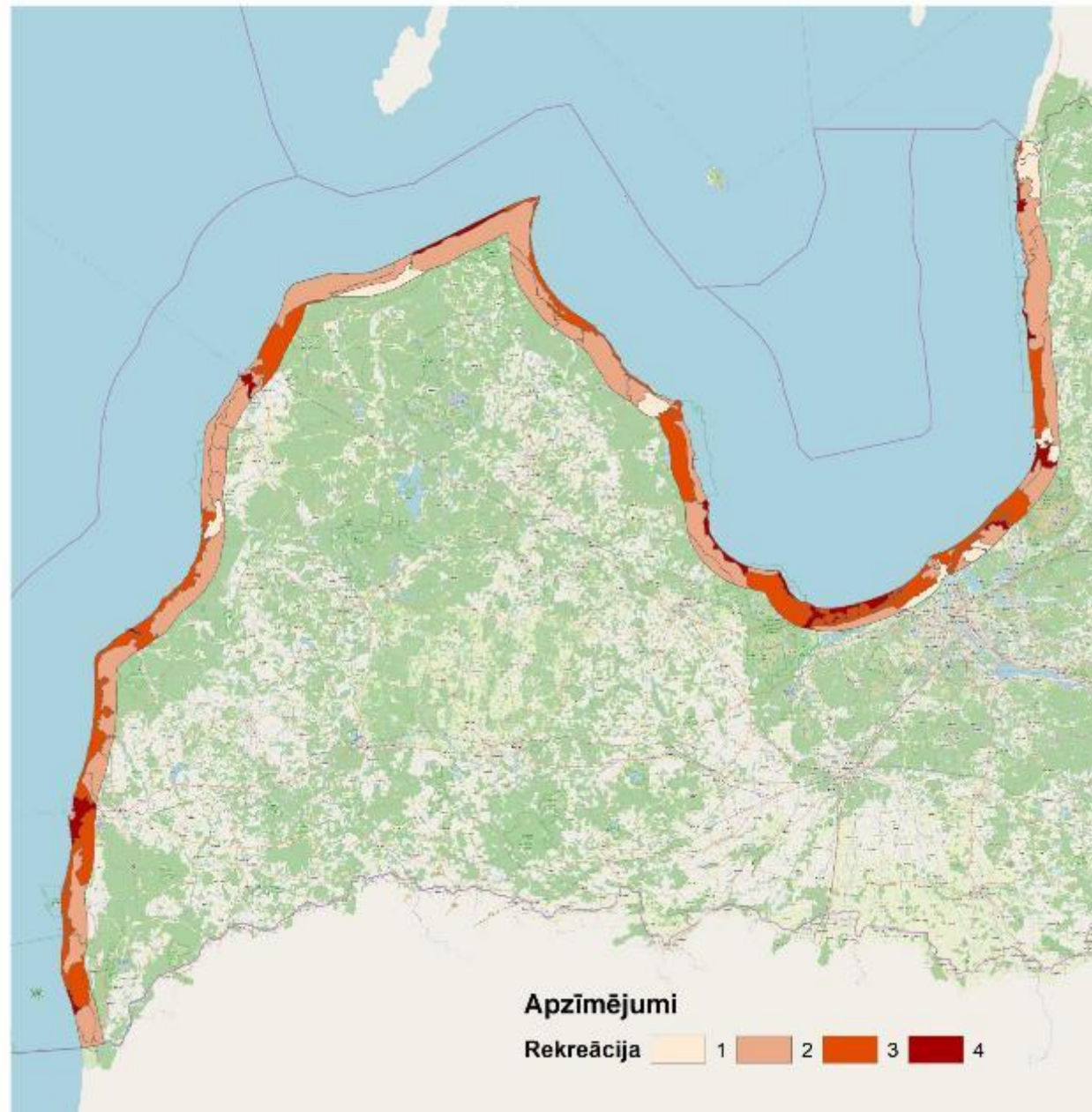
Kultūras mantojuma novērtējums iekšzemes ainavu telpās

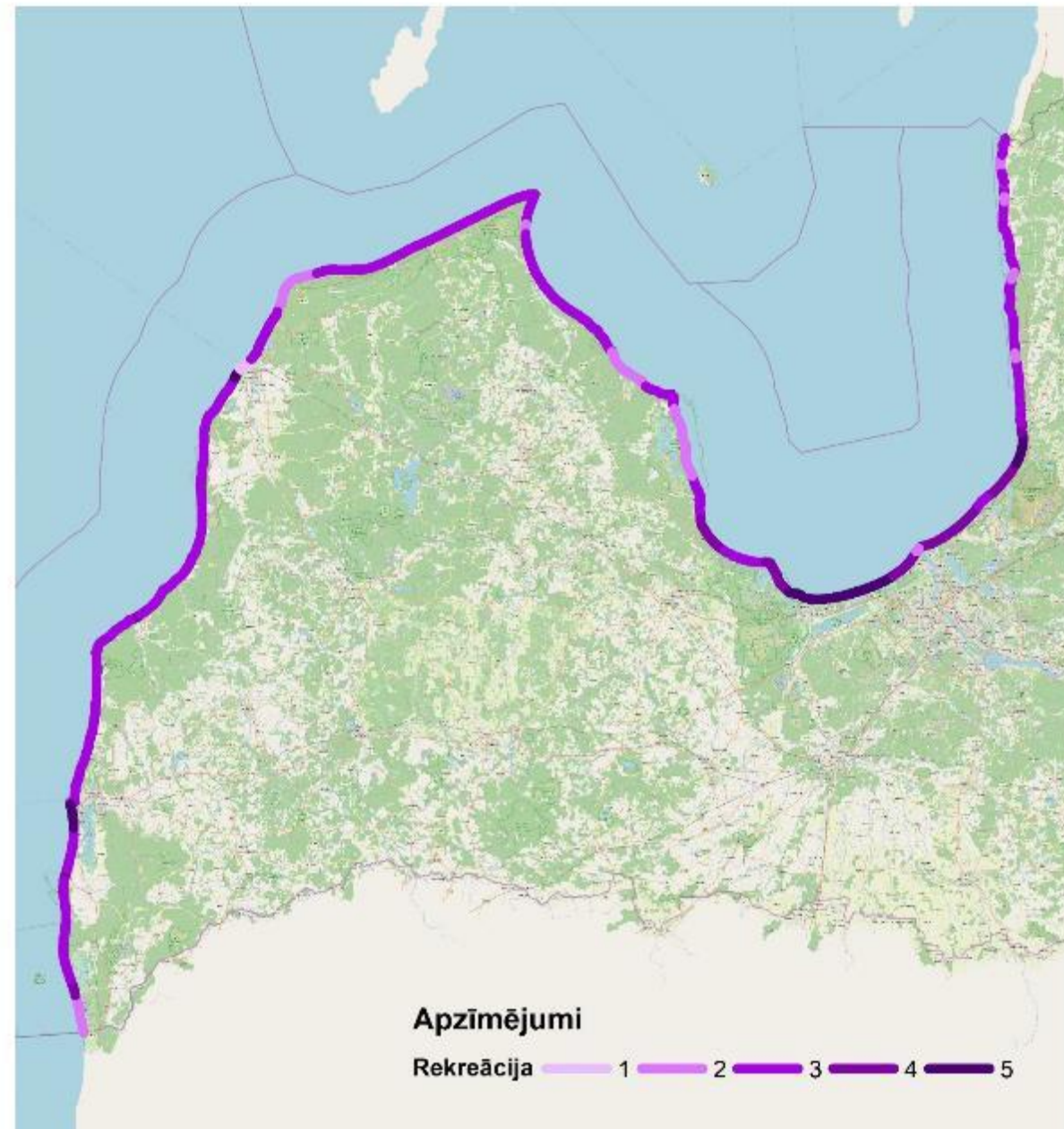
Kultūras mantojuma novērtējums pludmales ainavu telpās

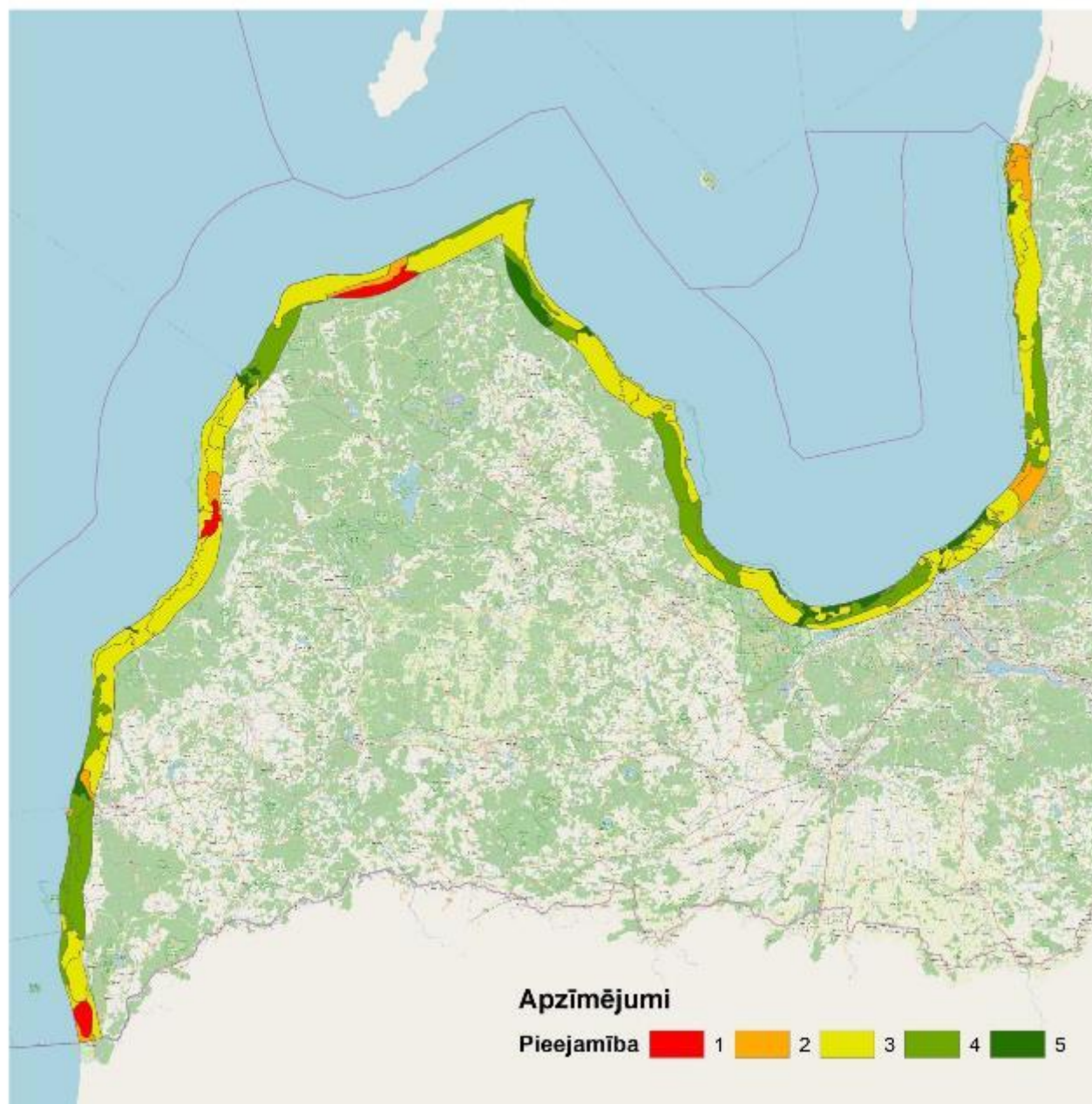
Rekreācijas novērtējums iekšzemes ainavu telpās

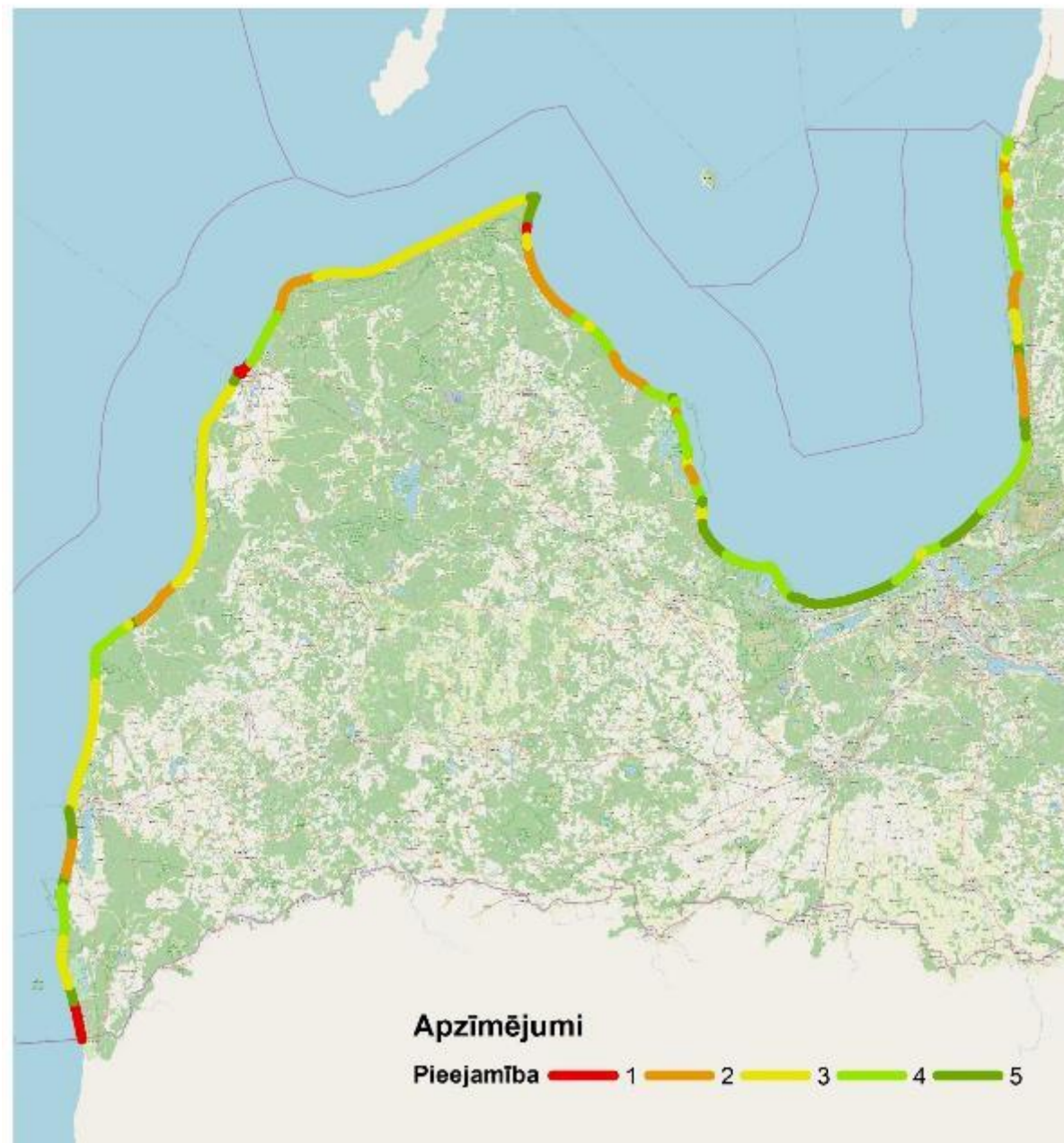
Rekreācijas novērtējums pludmales ainavu telpās

Pieejamības novērtējums iekšzemes ainavu telpās

Pieejamības novērtējums pludmales ainavu telpās

Turpmākais rezultātu pielietojums

- Vai izmantot Land-Sea-Act pielietoto ainavu telpu grupēšanas pieeju uz ainavas vērtībai balstītai tūrisma attīstības rekomendāciju izstrādei?

Ainavu telpas ar augstu estētisko vērtību	Ainavu telpas ar augstu dabiskuma vērtību	Ainavu telpas ar augstu kultūras mantojuma vērtību
 -aiaviski sakti, -atvērta ainava, -atraktīvi ainavu elementi un ceļi, -nav vizuālā piesārņojuma	 - augsts aizsargājamo teritoriju īpatsvars, - dabisks vai <u>pusdabisks</u> zemes segums - nepārveidotas ūdensteces	 - liels kultūras pieminekļu skaits un daudzveidība, - vēsturisks zemes lietojums, - vizuāli ievērojami vēsturiski objekti

Galvenās atziņas par pieejamību

- **Pieejamības līmeņi:**

- **Labiekārtota, ērta piekļuve** - norādes, noejas, auto stāvvietas
- **Brīva piekļuve ar nepietiekamu labiekārtojumu** - trūkst autostāvvietas, norādes
- **Brīva piekļuve bez labiekārtojuma** - spontāni iestaigātas takas
- **Ierobežota, labiekārtota piekļuve** – pie viesnīcām, viesu mājām, kempingiem
- **Piekļuve ir noliegta vai ļoti apgrūtināta** – privātīpašumi, ostu teritorijas

Laba pieejamība:

- Rīgas līča D-daļa (no Mērsraga līdz Carnikavai)
- Kurzemē – lieljūras ciemi un pilsētas: Bernāti, Pape, Jūrmalciems, Liepāja, Pāvilosta, Ventspils, Staldzene
- Kurzemē – mazjūras ciemi: Kolka, Roja, Engure,
- Vidzeme – Lilaste, Saulkrasti, Skulte/Zvejniekciems, Tūja, Vitrupe, Salacgrīva, Ainaži

Apgrūtināta pieejamība :

- Kurzemē - lieljūra: Nida, Pērkone, Ulmales-Labraga stāvkrasts,
- Kurzemā – mazjūra: posmi ārpus ciemiem, kā arī ciemos, Abtagciems - Bērciema, Upesgrīva –Valgalciems, Žocene-Ģipka-Melnšils
- Vidzeme – Melekas, Dunte, Lāču bāka, Ķurmragi, Randu pļavas

PIEMĒRI

Labiekārtota, ērta piekļuve – Rojas pludmale

Labiekārtota, ērta piekļuve – Rojas pludmale

Labiekārtota, ērta piekļuve - Kaltene

Labiekārtota, ērta piekļuve – Ģipka

Brīva piekļuve ar nepietiekamu labiekārtojumu: Upesgrīva – nav norādes no ceļa, nosacīts stāvlaukums

Lībiešu ciemi: Mazirbe

Lībiešu ciemi: nostāk no jūras

Labiekārtota, ērta piekļuve - Staldzene

Irbe un tās grīva: LVM atpūtas vieta

Sliktais piemērs – ekstrēmais bloķēts ceļš Sīkragā

Sīkrags

Piekļuve ir noliegta - Jaunupe

Upesgrīva, ciema centrs, pieejams stāvlaukums, bet nav pieejas pie jūras

Lībiešu ciemi

Saunags

Vaide
| 33

Mikeltornis

Sārņate

Zīmes valsts mežos

Paldies!

